

Maandag 30 november

'Ga nu mee naar een eenzame plaats om... een tijdje uit te rusten' (Marc. 6:31)(NBV).

Neem de tijd om uit te rusten en aan te scherpen.

Tussen twee mannen werd een wedstrijd gehouden om te zien wie de meeste bomen kon omhakken in één dag. De ene man was al wat ouder en meer ervaren, de ander wat jonger en minder ervaren. En dat is waar het verschil bleek. De jongere man kapte acht uur lang bomen en kwam aan het eind van de dag tot een totaal van vijftwintig. Omdat hij meende dat de oudere man vast niet zoveel uithoudingsvermogen en jeugdig elan had, ging hij zitten, er stellig van overtuigd dat hij zou winnen. Intussen kwam de oudere man, die elk uur tien minuten pauze gehouden had, aan het einde van de dag tot een totaal van veertig bomen. Geschokt vroeg de jonge man aan de ander hoe dat kon. Hijzelf was niet gestopt. Maar de ander was elk uur tien minuten gestopt en had toch bijna twee keer zo veel bomen gekapt als hij. De oudere man antwoordde: 'Elk uur ging ik tien minuten zitten om twee dingen te doen. Ten eerste nam ik de tijd om uit te rusten en mijn batterijen op te laden. En ten tweede nam ik de tijd om mijn bijl te scherpen. Ja, jij was hard aan het werk, maar je werkte met een botte bijl.' We kunnen hier iets van leren. Om te kunnen slagen in waartoe God je geroepen heeft zou je eigenlijk altijd het volgende moeten doen: 1) Maak tijd voor rust en vernieuwing. Je kunt niet altijd geven; je moet ook stoppen en innemen. Dat is waar bijbellezen en gebed om de hoek komen kijken. Dat biedt herstel waar het leven uitput. 2) Blijf scherp. Wanneer je bijl bot is, kost dat meer energie en levert het minder resultaten op. Dus neem de tijd om uit te rusten en aan te scherpen.

Dinsdag 1 december

'... de zonde die wij in onze dwaasheid begaan hebben...' (Num. 12:11)(NBV).

Wees niet zo kritisch (1).

Toen Miriam kritiek had op haar broer Mozes vanwege de vrouw die hij had gekozen, hoorde de Heer dat en werd ze getroffen door melaatsheid. Misschien ben jij opgegroeid in een gezin waarin altijd maar werd gevit en merk je nu dat jij tegen je eigen kinderen op dezelfde toon praat. Je kunt niet genieten van Gods zegen want het zit in je om te keuren, te vitten en te oordelen - meestal negatief. De Bijbel zegt: 'Wie... gelukkig wil zijn, moet geen laster of leugens over zijn lippen laten komen' (1 Petr. 3:10). De definitie van het woord 'kritiek' (blijven hangen bij vermeende fouten van een ander zonder dat je het goede voor hem op het oog hebt) zou ertoe moeten leiden dat je eens even stopt om na te denken. Ten eerste is er het woord 'vermeend'. Vaak kloppen je waarnemingen gewoon niet; er zijn altijd omstandigheden die je niet begrijpt. Vervolgens komen we bij de woorden 'blijven hangen'. We zijn geneigd om door het leven te gaan en te zeggen: 'Dat is niet goed,' of 'Ik zou het niet op die manier doen.' Jij zegt misschien: 'Maar ik ben een analytisch persoon, zo heeft God mij nu eenmaal gemaakt.' Dat is prima, maar het probleem komt wanneer jij ervoor kiest om stil te blijven staan bij je waarnemingen - wanneer je ze niet los kan laten. Jij zegt: 'Maar hoe kan ik iemand helpen als ik niet stilsta bij wat hij doet?' Dat is de reden waarom het laatste deel van de definitie - zonder dat je het goede voor hem op het oog hebt - zo belangrijk is. Het is niet verkeerd om stil te staan bij iemands fouten, op voorwaarde dat je het op een niet-oordelende manier doet, met het oog om hem te helpen een oplossing te vinden. Betekent dit dat het goed is om het met een derde te bespreken? Alleen als je het gesprek kunt beëindigen door te zeggen: 'Laten we erover bidden, het onder ons houden en proberen te helpen.'

Woensdag 2 december

'... geen laster of leugens over zijn lippen...' (1 Petr. 3:10)(NBV).

Wees niet zo kritisch (2).

Mozes had een aantal fouten gemaakt en God handelde dienovereenkomstig met hem. Eén fout hield hem zelfs uit het beloofde land. Toch stond God niet toe dat iemand anders Mozes bekritiseerde, zelfs zijn zuster Mirjam niet. Dus wat kan je hieruit leren? 1) We zijn allemaal in staat om er een kritische houding op na te houden. Miriam had grote kwaliteiten. Ze redde Mozes' leven als kind en ze schreef een lofzang die Israël gebruikte om de oversteek over de Rode Zee te vieren. Maar ze betaalde een hoge prijs voor haar kritische houding - melaatsheid. 2) Wanneer je boos bent, word je kritisch. 'Miriam [en Aäron] maakten aanmerkingen op Mozes vanwege zijn huwelijk met een Nubische vrouw' (Num. 12:1). Maar was dat het echte probleem? Nee. 'Ook zeiden ze: Heeft de Heer soms uitsluitend bij monde van Mozes gesproken en niet ook bij monde van ons' (v. 2). Mozes' vrouw was gewoon een afleiding; het echte probleem was het succes van Mozes. Hun klacht was: 'Hoe komt het dat hij alle aandacht krijgt?' 3) Bij elk succes kun je kritiek verwachten. De Bijbel zegt dat Mozes een zeer bescheiden man was (v. 3), maar zelfs hij kon niet ontsnappen aan de pijn toegebracht door mensen die hun oordeel snel klaar hebben. En jij bent niet veel anders; zolang je leeft zal er iemand kritiek hebben op wat je doet. Schud het van je af en blijf doorgaan. 4) Als je kritisch bent geweest, moet je daar berouw over tonen. Toen Aäron de zonde erkende en dat zij die zonde in hun dwaasheid hadden begaan (v. 11), toonde God genade en genas hij Miriam. De meesten van ons zien kritiek liever als een zwakte, maar vanuit Gods perspectief is het een echte, onvervalste, erkende zonde. En er is maar één manier om af te rekenen met zonde - berouw tonen en het niet langer doen.

Donderdag 3 december

'... acht de ander hoger dan uzelf' (Rom. 12:10)(NBV).

Wees niet zo kritisch (3).

Met een kritische houding maak je je relatie met God misschien niet kapot, maar het zal zeker schade toebrengen aan je vermogen om zijn liefde, zijn aanwezigheid en zijn zegen te ervaren. Merk op dat het God was die Mirjam met melaatsheid trof. Ze begon met kritiek op haar broer Mozes en voelde uiteindelijk de gevolgen in haar relatie met de Heer. Waarom? Omdat God aandacht besteedt aan de manier waarop we met elkaar omgaan! Vraag je je af waarom God dat zo belangrijk vindt? Omdat een keus voor zondigen een keus voor lijden betekent. Alles wat God als zonde classificeert is pijnlijk voor je - alles. Wanneer God zegt: 'Niet doen,' bedoelt hij in werkelijkheid: 'Doe jezelf geen pijn.' En wanneer hij zegt: 'Heb geen kritiek,' probeert hij niet jou je tevredenheid te ontnemen. Hij zegt dat een kritische houding ingaat tegen hoe jij door hem bedoeld bent en waarvoor jij geroepen bent. Net zoals vissen zijn bedoeld om te zwemmen en vogels om te vliegen, ben jij bedoeld om in gemeenschap met God te leven - en een kritische geest belemmert die gemeenschap. Zelfs mensen die er geen aanspraak op maken bijzonder religieus te zijn, zijn op de hoogte van de negatieve effecten van kritiek. Dr. David Fink bestudeerde voor een boek over stress duizenden mentaal en emotioneel gestoorde mensen. Hij werkte met twee groepen: een groep met stress en een groep zonder stress. Uiteindelijk kwam één feit naar voren: de groep met stress bestond uit habituele muggenzifters die voortdurend kritiek hadden op alles en iedereen. Aan de andere kant bestond de stress-vrije groep uit mensen die van anderen hielden en hen accepteerden. Er is geen twijfel over mogelijk, de gewoonte van kritiek hebben is een zelfdestructieve manier van leven. Ga er niet in mee.

Vrijdag 4 december

‘Probeer ik soms mensen te behagen?’ (Gal. 1:10)(NBV).

Wees niet zo kritisch (4).

Nog een paar belangrijke opmerkingen: 1) Kritiek komt vaak voort uit je ego. Oswald Chambers schreef: ‘Hoed je voor alles wat jou op de plek van de superieure persoon zet.’ En dat is precies wat kritiek doet: het wijst naar jou als degene die ‘het weet’. En het geeft ook jou voldoening wanneer je de schijnwerper op anderen kan richten. Mensen vinden het veel moeilijker om jouw leven te zien wanneer jij het felle licht van kritiek op hen richt. Wanneer je zo leeft zegt je houding: ‘Als ik het niet kan redden in deze wereld door wat ik doe, zal ik het weten te redden door te weten wat jij beter zou moeten doen.’ ‘Dat kan toch niet goed zijn,’ zegt Jakobus (Jak. 3:10). En Paulus schrijft: ‘Heb elkaar lief... en acht de ander hoger dan uzelf’(Rom. 12:10). 2) Kritiek kan harten breken. Stel je voor hoe Mozes zich voelde toen zijn broer en zus zich plotseling tegen hem keerden. Omdat de mensen die het dichtst bij ons staan de details van ons leven kennen, zijn we altijd kwetsbaar voor hun kritiek. Soms laten we als ouders het leven van onze kinderen in een puinhoop achter door een thuissituatie te creëren waar kritiek schering en inslag is. Misschien hoor je bij het lezen van deze woorden de stem van je zwaarste criticus - een ouder die je voortdurend kleineerde. Een ouder wiens woorden nog steeds in je geheugen nagalmen: ‘Jij deugde nergens voor.’ ‘Met jou wordt het nooit wat.’ 3) Hoe zou je moeten reageren op kritiek? Paulus antwoordt: ‘Als ik dat nog altijd zou doen [mensen behagen], zou ik geen dienaar van Christus zijn’ (Gal. 1:10). In plaats van te luisteren naar je critici kun je beter je aandacht richten op wat God van je denkt; dat zal een positieve draai aan je leven geven. Bij het laatste oordeel is het alleen zijn mening die telt.

Zaterdag 5 december

‘Maar wie bent u, om uw naaste te veroordelen’ (Jak. 4:12)(NBV).

Wees niet zo kritisch (5).

Niemand wil tijd doorbrengen met iemand die het gesprek monopoliseert door hem op de hoogte te houden van zijn top tien lijstje met mensen op wie wat aan te merken is. Thuisblijven en oude films terugkijken is aantrekkelijker dan naar een dergelijk soort feestje gaan! Het klinkt hard, maar de mensen die je het meest nodig hebt zijn degenen die jou vermijden wanneer je bekend komt te staan als een muggenzifter. Soms is kritiek onbedoeld; op een betere dag, geleid door Gods Geest en gericht op wat positief is, zou je zulke dingen nooit zeggen. Aäron had het bijvoorbeeld over ‘de zonde die wij in onze dwaasheid begaan hebben’ (Num. 12:11). Hij deed geen poging om zijn positie te verdedigen door te zeggen: ‘Ja, Mozes trouwde met de verkeerde persoon,’ of ‘We verdienen het om meer in de schijnwerpers te staan.’ Nee, hij beseftte zijn fout, had berouw en keerde zich ervan af. En dat moet jij ook doen. Waarom? Omdat kritiek de stroom van Gods zegen in je leven blokkeert! Oswald Chambers schreef: ‘In een kritische bui is het onmogelijk om in gemeenschap met God te komen.’ Stop ermee en vraag jezelf af: ‘Is de kortstondige opluchting die ik krijg van kritiek leveren het mij waard mijn besef van Gods tegenwoordigheid te verliezen?’ Om dat besef van zijn aanwezigheid terug te krijgen moet je je kritische houding belijden en loslaten en die vervangen door een genadige en liefdevolle houding. Ga vandaag op je knieën en bid: ‘Heer, vergeeft u me dat ik denk dat mijn perspectief altijd het juiste is. Ik erken dat als arrogantie. Geeft u mij genade in de omgang met anderen - dezelfde genade die ik van u heb ontvangen. Helpt u mij om onze verschillen te accepteren en niet te eisen dat iedereen de dingen precies zo ziet als ik. Geeft u mij overwinning over mijn kritische houding. In Jezus’ naam. Amen.’

Zondag 6 december

'Ik daag jou uit in de naam van de Heer...' (1 Sam.17:45)(NBV).

Je Goliat vellen.

Om de 'Goliat' in je leven neer te halen kun je drie dingen doen: 1) Je moet hem het hoofd bieden! Elk probleem waar je een excuus of een uitvlucht voor zoekt ken je macht toe. Na dag aan dag geluisterd te hebben naar de bedreigingen van Goliat was Gods volk in de greep van angst geraakt en kon het hem niet het hoofd bieden. 2) Je moet niet vergeten wat God al voor je gedaan heeft. David dacht terug aan zijn overwinningen op de leeuw en de beer. En dat moet jij ook doen. Jeremia zei: 'Toch geef ik de hoop niet op, want hieraan houd ik vast: Genadig is de Heer: wij zijn nog in leven! Zijn ontferming kent geen grenzen. Elke morgen schenkt hij nieuwe weldaden' (Klaagl. 3:21-23). De kracht om de strijd van vandaag aan te kunnen komt van de herinnering aan Gods hulp bij het oplossen van de strijd van gisteren. 3) Je moet de kop van de reus eraf snijden. 'Daarmee [met het zwaard van Goliat] gaf hij [David] hem de genadestoot en sloeg hem zijn hoofd af. Toen de Filistijnen zagen dat hun held dood was, sloegen ze op de vlucht' (1 Sam. 17:51). Je moet je vijand kennen, zijn tactiek bestuderen en bereid zijn om te vechten met dezelfde intensiteit als hij. Je moet wat je geleerd hebt toepassen op zijn zwakke gebieden. En neem nooit aan dat hij dood is terwijl hij in feite slechts versuft is. Als je zijn kop niet afsnijdt zal hij je op een ander moment weer te grazen nemen. Ga voor een permanente oplossing, niet voor een korte-termijn oplossing. Versterk jezelf met gebed, vernieuw je geest met het Woord van God en zoek de steun die beschikbaar is via je geestelijke familie. Onthoud boven alles dat je kracht niet in jezelf ligt, maar in God. Met hem aan je zijde zal je elke keer winnen